

Mark Kinet, Marc De Kesel & Sjef Houppermans (Red.)
Het nieuwe onbehagen in de cultuur (Reeks Psychoanalyse en Cultuur, nr. 2)

ISBN:9789044128161

Aantal Pagina's:223 blz.

Prijs: €24,90

Uitgever: Garant Uitgevers nv

Over het boek:

Ruim tachtig jaar geleden en precies midden in het interbellum verscheen een van Freuds meest gelezen essays: Het onbehagen in de cultuur (1929/1930). De boodschap is nogal pessimistisch: 'Het oogmerk dat de mens 'gelukkig' is, komt in het plan van de 'schepping' niet voor.' Freud beklemtoont herhaaldelijk het transhistorisch karakter van dit onbehagen. Het is toe te schrijven aan onbewuste schuldgevoelens als onvermijdelijk nevenproduct van de cultuur. De menselijke conditie heeft onvermijdelijk te lijden onder de tegenstelling tussen beschaving en seksualiteit. Bovendien zijn er onderliggende en interne spanningsverhoudingen tussen libido en zelfbehoud, lustprincipe en realiteitsprincipe, liefde en destructie, Eros en Thanatos. De prijs die we voor onze cultuur betalen is het verlies van geluk dat het gevolg is van (onbewust) schuldgevoel. Een tragische visie op de menselijke conditie is en blijft tot vandaag kenmerkend voor de psychoanalytische visie. Een categoriaal onderscheid tussen normaal en abnormaal bestaat niet, psychopathologie is voornamelijk te begrijpen als de uitvergroting van algemeen menselijke problemen, de mens is innerlijk verdeeld en leeft in een niet op te heffen disharmonie met zichzelf en met de natuur. In dit boek komen verschillende (cultuur)filosofische en psychoanalytische stemmen aan het woord die Freuds tekst tegen het licht houden van de actuele psychoanalyse en de hedendaagse cultuur. Versnellingsstress, globalisering, consumptiekapitalisme, postmodernisme, neoliberalisme en meritocratie, de cultus van de zelfonthulling, virtuele realiteit, simulatie en cyborgatie zijn slechts enkele van de huidige gegevens. Wat valt er dientengevolge over het nieuwe onbehagen te zeggen? Neemt het ten gevolge van gewijzigde culturele omstandigheden en gevoeligheden andere gedaanten aan?

Inhoud

Freud als futurist? Enkele voorzetten ter introductie **Mark Kinet** - *De terugkeer van de vervreemding. Kleine cartografie van het nieuwe onbehagen in de cultuur* **Lieven De Cauter** - *Vervreemding. In respons op Lieven De Cauter* **Marc De Kesel** - *Cyborgie. Onbehagen aan lichtsnelheid* **Mark Kinet** - *Interpassief internetten. In respons op Mark Kinet* **Peter Verstraten** - *Identiteit en angst. Over het nieuwe onbehagen in de cultuur* **Paul Verhaeghe**... - *En verlos ons van het Kwade. In respons op Paul Verhaeghe* **Mark Kinet** - *Van discreet gefluister tot publiek geschreeuw. Over psychoanalyse en de cultuur van de zelfonthulling* **Michel Thys** - *Over een meloen, een oude foto en nog meer foto's. Onbehagen in de cultuur en cultuur van het onbehagen* **Sjef Houppermans** - *Tijd van leven* **Joke J. Hermesen** - *Het nieuwe onbehagen: tijdschaarste. In respons op Joke J. Hermesen* - **Dominiek Hoens** - *Een onbehagen oud als God. Oneigentijdse beschouwingen over Freud en Job* **Marc De Kesel**

Over de auteur(s):

Mark Kinet is bestuurslid van de Stichting Psychoanalyse en Cultuur, psychiater in de Kliniek St Jozef Pittem en in vrij gevestigde psychoanalytische praktijk te Gent. Hij is o.a. coördinator van de reeks 'Psychoanalytisch Actueel' en publiceerde over psychiatrie, klinische psychotherapie, psychoanalyse,

liefde en poëzie. Voor een overzicht zie www.markkinet.be **Marc De Kesel** is bestuurslid van de Stichting Psychoanalyse en Cultuur, PhD filosofie verbonden aan de Arteveldehogeschool Gent en Radboud Universiteit Nijmegen en publiceert over ethiek, kunst- en cultuurkritiek, politieke filosofie, psychoanalyse, religietheorie en de receptie van de Shoah. **Sjef Houppermans** is voorzitter van de Stichting Psychoanalyse en Cultuur. Hij is universitair hoofddocent moderne Franse Letterkunde aan de Universiteit Leiden en redacteur van het Tijdschrift voor Psychoanalyse.

Recensies:

Zoals wel vaker in bundels als deze, staan erg boeiende essays (zoals die van Verhaeghe, Thys en De Kesel) naast nogal oppervlakkige teksten. Niettemin bevat het boek in zijn geheel heel wat uitdagende gedachten en geeft het een min of meer consistent kritisch beeld van onze cultuur. Termen als ‘versnellingsstress, globalisering, consumptiekapitalisme, postmodernisme, neoliberalisme en meritocratie’ ... voeren daarin de boventoon en de centrale vraag is hoe het kan dat de schijnbaar onbeperkte vrijheid...net hand in hand gaat met onbehagen. Koen Sels. *De Leeswolf*

Bestelinfo

<http://www.maklu.be/MakluEnGarant/BookDetails.aspx?id=9789044128161>